

za vse bogove in boginje celiga naroda vedil; poleg tega je imel še sleherin svoje domače ali hišne bogove, in še posebej eniga nižjiga, ki ga je v sedanjim življenju spremljal, in ki ga je svojiga genia ali varha imenoval.

Iz zvezdočastja se je počasi živinočastje scimilo; nebeške znamenja so bile že davno v Egiptu znane; Egipčani so jih z neba na zemljo predstavili, ker so jim v čast ali spomin iz kamnja zrezane, ali iz brona zlite živalske podobe stavili. Ščasoma je ljudstvo takim živalskim podobam božjo čast skazovalo, kasneje pa je bogočastje na pravo živo živino šlo, de so v Egiptu in nekterih drugih krajih junce, ovne, leve, slone in še celò velike kače in druge živali v osramotenje človeškiga uma molili. Pri vsih bolj omikanih pagánih ali malikovavcih so bili učeni in modrijani nekoliko bolj čistih vér; plodili so jih pa le skrivaj med sabo in obhajali mnoge slovesnosti ali skrivnosti ob posebnih časih in tudi v posebnih tempeljnih, v ktere pa ni bilo dano prostimu ljudstvu stopiti.

Po razločku vér je bilo pri pagánih bogočastje zlo različno; Hindostáni so se nedopovedljivo mučili in pokorili, de bi se bile njih duše po smerti zopet z bogam zedinile. Žertvovanja ali darovanja so bile pri vsih malikovavcih v navadi; tako tudi mnoge očiševanja, godovi, prazniki, molitve itd. Med tem, ko so pa Greki in Rimci svojim bogovam in boginjam v čast vesele in slovesne godove in praznike obhajali, in na take dni z darovano ali bogovam posvečeno živino in družimi zbranimi pridelki sebe, svoje družine, žlahto, prijatle in sosedo priljudno gostili, so drugi narodi z nesramnostmi ali družimi norostmi svoje bogove častili, ali grozovito ljudi klali, in njih kri in meso v prijetni duh in v potolažbo jeze hudih bogov žgali. Feničarji so še celò svoje lastne otročice v naročje veliciga, iz brona zlitiga in razbeljeniga malika Moloha devali.

Slovensko slovstvo.

Drobtince za novo leto 1852. Učiteljem in učencem, starišem in otrokom v poduk in kratek čas. 7. leto. Na svetlo dal Jožef Rozman, korar stolne Labudske cerkve in vodja škofijnega seminišča pri sv. Andreju. Veljajo 48 kr. Na prodaj po vsem Slovenskem..

Radostno smo sprejeli novi (7.) tečaj občje spoštovanih „Drobtinic“ ter ga z velikim veseljem prebrali. Veči hvale jim ne moremo dati, kakor da rečemo, da so zlata knjiga v pravo korist in omiko slovenskega naroda in da so skozi in skozi vredne svojih poprejšnih šesterih šestric ne le po notranji ceni mnogoverstnih predmetov, temuč tudi po čisti slovenski pisavi, ki ne sili slovenskega bravca, da bi zatajil svoj narod in jezik njegov, ko jih v roke vzame. Vedno veje duh mojstra klasičke knjige „Blaže in Nežica“ v njih, ki podaja obilo lepega blaga vsaki versti bravcam, kakor si ga želé in ga potrebujejo. S tem duhom navdan, ki nikdar ne zabi naloge slovenskega pisatelja, so častiti g. korar Rozman doveršili svoje blago delo za leto 1852 ne le kot vrednik „Drobtinic“, temuč tudi kot naj pridniši pisatelj letošnjiga tečaja.

Obsežek, ki ga hočemo kratko naznaniti, bo našim častitim bravcem spričal resnico zaslužene hvale.

Na čelu letošnjega tečaja stoji lična podoba sv. Ruperta, Solnogradškega škofa, krasno izdelana v tiskarni „Lloyda“ v Terstu, pod ktero vidimo obrazek Solnogradškega mesta, od kodar je imenovani

škof prižgal luč sv. vére tudi po Slovenskem, kar bemo v znamenivem zgodovinskem popisu Solnograda, ki lepo razjasnuje pridjano podobo.

Delo začne po navadi večletni „pastirsko ogledalo, duhovskim bratom izročeno za pokus in popravbo“, v 10 oddelkih; deseti zapopade nasledbo pridig od 1. pôstne nedele do 6. po veliki noči. — Za tem sledijo življenjopisi: Mat. Nakar-a, Sirskega škofa, Šimna Klančnik-a, doht. sv. pisma in bivšega učitelja bogoslovja v Ljubljani, Jurja Japel-na, zvezde slovenskega slovstva, Anton Knafelc-a, poštenega kmeta Kalobške fare, Mice Srebot Mastnakove, Mice Devpelnove, in Augustina Šefler-a novega mučenika.

Tretji razdelek so „prigodbe žalostne in vesele mladim in starim v podúk in svar“, namreč: Turki na Koroškem, — gorje lažnivcu! — najdeno odrajtaj! — spoštuj očeta in mater! — kupica žganja, — mladina varuj se nečistosti! — grešno znanje gotova nesreča, — vediti svojo posledno uro bi ne bilo sploh dobro, — v ris hoditi pa hudega rotiti je nevarno, — Boga se boj in njega podobe v časti imej!

Za tem sledi nekoliko prilik in basin, — poteh pa ogledalo za šolo in domačo rejo otrok v sledečih izverstnih sestavkih: „Odperto pismo srenjskim poglavarjem (županom), — šolarsko blago za nareke in predpise, — knjiga življenja, — zarano začne žgati, komur je kopriva mati, — Janezek in vertnar, — poglejte kaj privada zna! — kratka dogodivščina starega sveta, — od živalstva, — od planetov ali premikavnih zvezd, — od nepremikavnih zvezd.

(Konec sledi).

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Radgone. V tem mesecu so u vinogradih vso tersje obrezali, gnoj nanosili itd.; nekteri posestniki večih vinogradov so celò ukazali že vincarjem kopati; vendar jim je sledeči mraz 19. svečana preneglo upanje protoletja vkončal. Na rozgah (Reben) se vidi polno polno zdravih očesic, kar ljudém upanje daje obilnega sadja. Bog daj! Vinska cena: lanjsko je po 80 do 95 fl. sreb. štertinjak; 1849. leta po 160 do 180 fl.; 1848. leta pa po 200 fl. in tudi še čez. Jabolčnice se po 30 do 40 fl. sreb. štertinjak dobí, brez lagvov (bučaljev). Ukazal sim, da naj se pri mojem vinogradu z gnojnišem ravna, kakor je bilo v „Novicah“ razjasnjeno; vincar je to spoznal za kompost, kakor oni pravijo, vendar je hitro po razlaganju različnost uspeha od njih komposta zapopadel.

F. Jančar, podžupnik.

Iz Celja. J. Š. Tudi pri nas je bilo zapovedano, da ob nedeljah in praznikih se ne smé teržiti, da morajo duri štacún in prodajávnice o nedeljah zaperte ostati. To se tudi zvesto spolnuje. Duri so zaperte, štacune prazne, ulice prazne, nasproti pa — oštarije polne!

Od Savine. J. Š. Kako se časi spreminjajo! Vi-teški gradovi na sterminah, grajšinske poslopja u dolinah, rožlanje orožja in žvenklanje kozarcov, sužnost, tlaka in desetina, vse je minulo in zgodovini zapadlo. Pa na podertijah starodavnih poslopij klije in raste novo življenje, in mirne naprave umetnosti in obertnije razvijajo svoje bandera. Kakor po več deželah, tako tudi na doljnim Štajarskim zdaj mnogo nekdanjih grajšin praznih in skorej popolnoma zapuštenih stoji. Blizo Celja lepa velika grajšina Blagon (Reifenstein) je skorej tudi tej osodi zapadla; visoko zidovje prazno u zrak molí. Tamkej se bode zdaj krasna velika fabrika mjila (žajfe) in sveč osnovala.